

*“Gospodi, koliko mnogo sa vragovete,
koito vojuvat sreshtu nas i kazvat, che njama
koj da ni pomogne – nito Bog, nito hora.
Gospodi, protegni rykata si,
za da ostanem tvoj narod i po vjara, i po dela.
Ako trjabva da stradame, neka tova byde na
pytja na pravdata tvoja i istinata tvoja –
ne dopuskaj da byde zaradi nashata nepravda
ili omraza kym njakogo. Da kazhem vsichki ot vse
syrce:
Gospodi, smili se!”*

Prez tazi nosht se molja i za onezi smeli mladi hora, dnes veche myrtvi ili prysnati po sveta, koito, edni ot pyrvite, vednaga sled Vtorata svetovna vojna, bjagaha ot Saraevo, zashtoto negovata Ijulka im beshe stanala prekaleno tjasna; minavaha pesh prez zaledenite Alpi, bjagaha s korabcheta ili lodki s vesla (dori i sys skif) kym obetovanija, zlaten brjag na Italija, krieha se pod vagonite mezhdu kolelata, izostavjaha sportnite si timove, s koito bjaha minali granicata s obsht pasport, izdyrzhaha v sbornite centreve i lagerite na glada i unizhenijata...

Pyrvijat sred tjah, Zhano, zaloven i vyrnat pri opit za bjagstvo, se opravdaval pred sydijata: “Ne sym bjagal, drugarju sydija, kylna se! Pochivah v Dubrovnik, kypah se na Lokrum; skacham v moreto, pluvam, pluvam, a kato izlizam na brega – to bilo Italija!”

Kogato umirashe v Saraevskata bolnica, na bjaloto noshtno shkafche do vyzglavnicata mu se tyrkulnaha tri

mandarini. Pogledna sybralite se nad smyrtnata postelja i izreche dumite ot populjarnija togava shlager:

“Que sera, sera”.

Makar i preuspjaj chovek v Kalifornija, edin drug saraevski beglec, na ime Meshak, vse pak nikoga ne osyshtestvi starata si mechta; beshe izvesten maneken i plejboj i beshe izkaral mnogo pari. Kazval na prijateli, koito ponjakoga go poseshtavali v Los Andzheles: “Vsichko tova bih dal, samo i samo da mina s otkrit besen kadilak po Glavnata ulica, a da me kara moja cheren shofjor v livreja!”

No ne smeesh da se vyrne.